

POSTANOWIENIE

26 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XXIV Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSO Jacek Tyszka

Sędziowie: SSO Monika Dominiak i SSR (del.) Krzysztof Tarapata

po rozpoznaniu 26 listopada 2018 r. w Warszawie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku J. O.

z udziałem Państwowej Komisji Wyborczej

o stwierdzenie nieważności wyborów

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

SSO Monika Dominiak SSO Jacek Tyszka SSR (del.) Krzysztof Tarapata

UZASADNIENIE

W piśmie z 7 listopada 2018 roku J. O. zgłosił protest przeciwko ważności wyborów samorządowych na terenie (...) W. przeprowadzonych 21 października 2018 r. Wniósł o unieważnienie wyborów przeprowadzonych na terenie (...) W. we wszystkich 9 okręgach wyborczych i ponowne przeprowadzenie wyborów.

Skarżący wskazał następujące zarzuty:

- nieprzeliczenie kart wyborczych;
- brak poprawnych protokołów;
- nieostemplowanie kart wyborczych;
- niezaplombowanie urn wyborczych;
- bardzo liczne nieprawidłowości przy liczeniu głosów;
- nadmiar kart wyborczych wyjmowanych z urn w stosunku do liczby kart wydanych;
- pozbawienie prawa głosu wielu obywateli, którzy dopisywali się do spisu wyborców za pomocą elektronicznej platformy e-puap;
- problem z głosowaniem osób, które wyszły ze szpitala;
- przedłużenie głosowania przez przewodniczącego PKW na okres po godzinie 21:00 i jednocześnie nieprzedłużenie ciszy wyborczej (k. 5-6 – protest).

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

21 października 2018 roku odbyły się wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz wybory do rad. Wyniki wyborów na urząd Prezydenta (...) W. i wyniki wyborów do rad Komisarz Wyborczy w W. (...) podał do publicznej wiadomości 29 października 2018 roku (obwieszczenia Komisarza Wyborczego w W.(...) z 24 i 25 października 2018 r. o wynikach wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz wyniki wyborów do rad na obszarze województwa (...); Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 29 października 2018 r., poz. 10283 i 10284).

Zgodnie z § 1 art. 82 ustawy z 5 stycznia 2011 roku kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r., poz. 754 ze zm.), dalej zwanej kodeksem wyborczym (k.w.), przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

- 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub
- 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Protest przeciwko ważności wyborów z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, o którym mowa w § 1, lub naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania. Protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego, radnego lub wójta może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego.

Kwestię wyborów wójta, burmistrza lub prezydenta reguluje dział VIII, to jest przepisy art. 470-493, kodeksu wyborczego. Zgodnie z art. 470, w zakresie nieuregulowanym, stosuje się też odpowiednio przepisy art. 390 § 8 i art. 390a oraz przepisy rozdziałów 6, 7 i 10 działu VII, chyba że przepisy działu VIII stanowią inaczej.

Stosownie natomiast do art. 392 § 1 i 2 k.w. protest wyborczy wnosi się na piśmie do właściwego sądu okręgowego za pośrednictwem właściwego sądu rejonowego, w terminie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości przez komisarza wyborczego, w trybie określonym w art. 168 § 1 wyników wyborów na obszarze województwa. Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Zgodnie z art. 394 § 1 i 2 k.w., sąd okręgowy rozpoznając protesty wyborcze, rozstrzyga o ważności wyborów oraz o ważności wyboru radnego, przy czym sąd okręgowy orzeka o nieważności wyborów lub o nieważności wyboru radnego, jeżeli okoliczności stanowiące podstawę protestu miały wpływ na wyniki wyborów.

Z kolei, zgodnie z art. 393 § 2 i 3 k.w., sąd okręgowy pozostawia bez dalszego biegu protest wyborczy wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 82 § 1 i art. 392 k.w., a ponadto sąd okręgowy pozostawia bez dalszego biegu również protest wyborczy dotyczący sprawy, co do której w kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia skargi lub odwołania do sądu lub właściwego organu wyborczego przed dniem głosowania.

Podanie do publicznej wiadomości przez Komisarza Wyborczego wyników wyborów na obszarze województwa (...) nastąpiło 29 października 2018 roku. Protest wnioskodawcy został zatem złożony w terminie.

W uzasadnieniu protestu J. O. podniósł on szereg zarzutów, w tym: nieprzeliczenie kart wyborczych, brak poprawnych protokołów, nieostemplowanie kart wyborczych, niezaplombowanie urn wyborczych, bardzo liczne nieprawidłowości przy liczeniu głosów, nadmiar kart wyborczych wyjmowanych z urn w stosunku do liczby kart wydanych, pozbawienie prawa głosu wielu obywateli, którzy dopisywali się do spisu wyborców za pomocą elektronicznej platformy e-puap, problem z głosowaniem osób, które wyszły ze szpitala i przedłużenie czasu głosowania przez przewodniczącego PKW poza godzinę 21.00, a nieprzedłużenie w związku z powyższym ciszy wyborczej.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.w. zarzut naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów musi odnosić się do czynności konkretnego organu wyborczego. Należało stwierdzić, że większość z przywołanych przez skarżącego zarzutów miała charakter ogólnikowy, nieodnoszący się do działania konkretnych organów wyborczych i nie była związana z rzeczywistym przebiegiem wyborów na urząd prezydenta (...) W., do rad dzielnic, rady (...) W. i do sejmiku wojewódzkiego. Taki charakter miały na przykład zarzuty o nieprzeliczeniu kart wyborczych, braku poprawnych protokołów czy niemożności głosowania przez osoby, które opuściły szpital tuż przed dniem wyborów. Zarzuty te miały postać ogólnikowych rozważań o nieprawidłowościach uzasadniających ponowne przeprowadzenie wyborów, bez powiązania konkretnych zarzutów z konkretnie oznaczonymi organami wyborczymi.

Wnoszący protest – stosownie do wymogu przewidzianego w § 2 art. 392 k.w. – ma obowiązek przedstawienia lub wskazania dowodów, na których opiera swoje zarzuty. W orzecznictwie słusznie wskazano, że wymóg podania dowodów stanowi element konstrukcyjny protestu, którego niespełnienie prowadzi do pozostawienia protestu bez dalszego biegu. Zgłaszane w proteście dowody muszą być tego rodzaju, że mają prowadzić do wykazania takich okoliczności faktycznych zaistniałych podczas procesu głosowania, ustalania wyniku głosowania i wyniku wyborów, które skutkowałyby przyjęciem wniosku, że wynik wyborów ustalono w sposób nieprawidłowy.

Nie ulegało wątpliwości, że skarżący nie wskazał ani nie przedstawił dowodów, na których oparł swoje zarzuty. J. O. nie załączył do wniosku żadnych materiałów, które mogłyby prowadzić do potwierdzenia jego stanowiska o nieprawidłowościach w procesie wyborczym. Nie wskazał też, kto mógłby o takich nieprawidłowościach zeznać, ani przedstawić na okoliczność ich zajścia jakiegokolwiek dowodu.

Podkreślić należy, że wymogu wskazania dowodów nie można uznać za spełniony z uwagi na złożenie lub wskazanie jakichkolwiek dowodów. Złożenie zatem przez wnioskodawcę niepodpisanych wydruków zatytułowanych: „Wykaz zaobserwowanych nieprawidłowości”, „Analiza raportów z naruszeń procedur wyborczych” i „Skarga na uchwały-wytyczne PKW” nie mogło być uznane za spełnienie obowiązku przedstawienia lub wskazania dowodów, na których oparte zostały zarzuty. Dokumenty te mogły być uznane jedynie za dowód tego, że nieznaną osobą która je sporządziła utrwaliła na piśmie zawarte w nich treści.

Złożony pismem z 22 listopada 2018 roku wniosek o przesłuchanie wnioskodawcy umotywowany stwierdzeniem, że ma on dużo do powiedzenia na temat wyborów samorządowych nie zmieniał oceny Sądu, że rozpoznawany protest nie spełniał wymogu przedstawienia dowodów. Wniosek ten został złożony po terminie do złożenia protestu, a teza, na którą miałby zeznawać wnioskodawca była na tyle ogólnikowa, że nie można było uznać, że wniosek dawał realną szansę na wykazanie takich okoliczności faktycznych zaistniałych podczas procesu głosowania, które wskazywałyby, że wynik wyborów ustalono w sposób nieprawidłowy.

Z § 1 art. 82 k.w. wynika, że aby protest wyborczy mógł być rozpoznany merytorycznie osoba, która go wniosła powinna wykazać, że przestępstwo przeciwko wyborom, na które się powołuje w proteście, czy też naruszenie przepisów kodeksu wyborczego, leżące u podstaw protestu – były tego rodzaju, że miały wpływ na wynik wyborów. Skarżący jest zatem zobligowany do wskazania – przykładowo – na czym polegała wadliwość w przeliczeniu głosów przez komisję wyborczą i jaki to miało wpływ na ustalenie wyniku wyborczego. Chodzi o to, aby nie wdawać się w prowadzenie postępowania dowodowego w sytuacji, kiedy nawet zaistnienie nieprawidłowości podnoszonych przez skarżącego nie mogłyby prowadzić do podważenia wyniku wyborów, czyli uznania, że wynik wyborów został ustalony wadliwie.

Skarżący mimo wskazania szeregu zarzutów co do przebiegu wyborów, nie wykazał jaki wpływ – w razie udowodnienia tych nieprawidłowości – miałyby one na wyniki wyborów. Przykładowo, w odniesieniu do zarzutu uniemożliwienia osobom, które próbowały dopisać się do spisu wyborców za pomocą platformy e-puap i nie znalazły swoich nazwisk na listach uprawnionych do głosowania, skarżący nie wskazał, jaka grupa wyborców została dotknięta tym problemem, a zatem, jaki to miało wpływ na wynik wyborów, wobec ilości głosów oddanych na poszczególnych kandydatów, w szczególności na kandydatów, którzy – zgodnie z obwieszczeniami Komisarza Wyborczego – zostali wybrani.

Mając zatem na uwadze, że zarzuty wnioskodawcy nie odnosiły się do działania konkretnych organów wyborczych, wnioskodawca nie wskazał ani nie przedstawił dowodów, na których je oparł, ani nie wykazał, że wyliczone przez niego nieprawidłowości miały wpływ na wynik wyborów, na podstawie § 2 art. 393 k.w., protest J. O. należało pozostawić bez dalszego biegu i orzec jak w postanowieniu.

SSO Monika Dominiak SSO Jacek Tyszka SSR (del.) Krzysztof Tarapata

26 listopada 2018 r.

Zarządzenie: (...)

-(...)

(...)